

Izjava za medije

Ljubljana, 7. marec 2023, Mladi za podnebno pravičnost

Spoštovani,

najprej najlepša hvala, da ste se udeležili današnje novinarske konference. Prav tako se zahvaljujemo ostalim kolektivom, organizacijam in iniciativam, ki nas podpirate s prisotnostjo na današnji tiskovni konferenci, in ste nas podprle tudi na Podnebnem štrajku. S skupnimi močmi bijemo boj za boljšo prihodnost.

Pred samo izjavo bi želeli vse popisane osebe obvestiti, da se lahko v primeru, če se bo proti njim sprožilo pravne postopke, obrnejo na Pravno mrežo za varstvo demokracije, kjer bodo preučili možnosti za zahtevo sodnega varstva.

V izjavi se bomo osredotočili na dogajanje po petkovem Podnebnem štrajku in predstavili svoje stališče v zvezi s trenutnim stanjem Plečnikovega stadiona.

V petek, 3. marca, smo Mladi za podnebno pravičnost organizirali Podnebni štrajk, s katerim smo vladi jasno in glasno dali vedeti, da se kljub obljubam na podnebno krizo ne odziva dovolj hitro in ambiciozno. Uradni del protesta se je zaključil pred vrati Plečnikovega stadiona za Bežigradom, neuradni del pa se je nadaljeval z odprtjem **že prej odklenjenih vrat** stadiona in zasaditvijo dvajsetih dreves.

Ob koncu protesta so policisti začeli preverjati identiteto **naključnih** prisotnih udeležencev, celo nekaterih novinarjev in fotografov, ter si njihove osebne podatke zapisovali. Policija je protestnike začela popisovati ob izhodu, torej ko so stadion zapuščali, brez kakršnega koli opozorila. Pred vstopom nas policija ni pozvala, naj ne vstopamo na območje stadiona, čeprav smo se pred vhodom zadržali vsaj 15 minut. Na nobeni točki nas niso pozvali, da naj stadion zapustimo. Šlo je za povsem mirno in nenasilno akcijo sajenja dreves, zato ne razumemo, niti nam na licu mesta ni bilo pojasnjeno, zakaj se je policija odločila ukrepati na takšen način.

Kasneje smo iz medijev izvedeli, da naj bi Joc Pečečnik popisanim grozil s tožbo zaradi obiska stadiona oziroma zato ker naj bi drevesa "sadili na njegovem dvorišču".

Obsojamo dejanja policistov in grožnje s tožbo dojemamo kot hud pritisk na nas, predvsem zato ker so bile v večji meri legitimirane mlade, tudi mladoletne, osebe. Mladi se borimo za javno dobro, za zeleni prehod in za podnebno pravičnost, oblast, policija in kapitalisti pa nam takšno prihodnost očitno želijo preprečiti.

S sajenjem dreves in odpiranjem parka opozarjamo na vsakršna dejanja institucij in posameznikov, ki niso v interesu večine prebivalstva. V času podnebne krize in ekstremnih vremenskih pojavov so zelene površine v mestih še toliko bolj pomembne.

Stadion zaradi zasebnih interesov in uničujoče politike župana Zorana Jankovića že več kot 16 let sameva. Številni najmlajši med nami so dejansko prvič v življenju imeli priložnost videti in začutiti stadion, ki je vpisan v register kulturne dediščine državnega pomena. Stadion zaradi (ne)jasnih razlogov tudi ni postal del Plečnikove Ljubljane in s tem del Unescove kulturne dediščine.

Mednarodna organizacija »Europa Nostra« je leta 2019 Plečnikov stadion prepoznala kot enega izmed sedmih primerov najbolj ogrožene kulturne dediščine v Evropi. Poleg propada zaradi lastniškega zanemarjanja stadiona, je spomenik ogrožen tudi zaradi projekta Bežigranski športni park (BŠP). Predvideni načrti po mnenju stroke ne upoštevajo varstva kulturne dediščine in javnega interesa za uporabo kulturnega spomenika.

Označiti kulturni spomenik državnega pomena kot lastno dvorišče je naravnost absurdno in ponižujoče. Plečnikov stadion je kulturna dediščina. Je spomenik, ki si zasluži posebno varstvo ne pa propadanja. Je dediščina, ki bi jo bilo potrebno obnoviti, urediti in ponuditi javnosti. Je park, v katerem prebivalke in prebivalci ne moremo uživati. Načrti za parkirišča in trgovske objekte na Plečnikovem spomeniku so v posmeh njegovi celotni zapuščini.

Včeraj je v javnost prišla novica da je višje sodišče odločilo, da parcela z vrtovi ob Plečnikovem stadionu pripada stanovalcem Fondovih blokov. Novico pozdravljamo, saj s tem izvedba projekta Bežigranski športni park postaja vedno manj uresničljiva, skupnostni vrtovi in zelene površine pa se vračajo prebivalcem. Uničujoče ambicije in interes kapitala pa so vsak dan bolj oddaljene.

V času, ko MOL izvaja grozovito sečnjo zdravih dreves na Rožniku in Golovcu, smo mi s simbolnimi dejanji pokazali, v kakšen mestu in okolju si želimo živeti. Namesto, da se preganja in ustrahuje mlade, ki drevesa sadimo naj se raje preganja tiste, ki jih zaradi dobička sekajo.

Od Mestne občine Ljubljana in Olimpijskega komiteja Slovenije pričakujemo odstop od pogodbe v družbi Bežigranski športni park.

Od Vlade Republike Slovenije zahtevamo, da Plečnikov stadion odkupi ter ga ponudi javnosti v uporabo in upravljanje. Prav tako pričakujemo, da se na situacijo odzovejo, zadevo prednostno naslovijo ter nemudoma in končno razrešijo situacijo.

Poleg tega pričakujemo izvedbo javne tribune o upravljanju z javnim prostorom z upoštevanjem potreb in želja prebivalk in prebivalcev.

Ne bomo se pustili ustrahovati! Boj za naš planet in naravo, za javni interes in za javne prostore se nadaljuje in stopnjuje!

PARKI IN IGRIŠČA, NE PARKIRIŠČA!

Mladi za podnebno pravičnost